

22.5.2014

16/011/2014

Voimassaoloaika: **1.6.2014 alkaen toistaiseksi**

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen
perustuu:
L 631/98, 13 § 2 mom

Kumoo Opetushallituksen määräykset

-

Muuttaa Opetushallituksen määräystä
18.6.2012 nro 31/011/2012

TUOTANTOELÄINTEN HOIDON JA HYVINVOINNIN AMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt muuttaa tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkinnon perusteita 18.6.2012 nro 31/011/2012 lisäämällä tutkinnon perusteisiin kaksi uutta valinnaista tutkinnon osaa (liite).

Tätä määräystä on noudatettava 1.6.2014 lukien toistaiseksi.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Anne Liimatainen

LIITE

Tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkinnon perusteet
määräyksen muutos

2 TUOTANTOELÄINTEN HOIDON JA HYVINVOINNIN AMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

2.1 Tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkinnossa osoitettu osaaminen

...

2.2 Tutkinnon osat

Tuotantoeläinten hoidon ja hyvinvoinnin ammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta. Pakollinen osa on osaamisalan mukainen tutkinnon osa. Kaksi muuta osaa ovat valinnaisia. Valinnaisista tutkinnon osista vähintään yhden tulee olla osista 3.5–3.13 lukuun ottamatta sorkkien hoitamisen osaamisalaa. Valita voi myös toisen osaamisalan pakollisen tutkinnon osan. Tutkinto on valmis, kun kaikki kolme tutkinnon osaa on suoritettu hyväksytysti.

...

Valinnaiset tutkinnon osat ovat

- 3.5 Maidon tuottaminen
- 3.6 Naudanlihan tuottaminen
- 3.7 Sianlihan ja porsaiden tuottaminen
- 3.8 Siipikarjanlihan ja munien tuottaminen
- 3.9 Hevosten hoitaminen tuotantoeläintilalla
- 3.10 Turkisten tuottaminen
- 3.11 Lampaanlihan ja villan tuottaminen
- 3.12 Tarhattavien eläinten hoitaminen
- 3.13 Luonnonmukainen kotieläintuotanto
- 3.14 Eläinten kuljettaminen
- 3.15 Tuotantoeläinten tilasiemennys
- 3.16 Turkiseläinten tilasiemennys
- 3.17 Tutkinnon osa toisesta ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta.

...

3 TUOTANTOELÄINTEN HOIDON JA HYVINVOINNIN AMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

...

3.15 Tuotantoeläinten tilasiemennys

Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja osaa

- kehittää eläinainesta jalostuksen avulla
- määrittää siemennysajankohdan
- siementää tuotantoeläimiä
- huolehtia työvälineistään.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa kehittää eläinainesta jalostuksen avulla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Jalostustavoitteiden toteuttaminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • valitsee jalostussuunnitelman mukaisen tai tilan jalostustavoitteita vastaavan siemenannoksen ottamalla huomioon perinnöllisyyden lainalaisuudet ja eläinjalostuksen etiikan • seuraa jalostustavoitteiden toteutumista ja muuttaa niitä tarpeen mukaan • toimii alaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.
Tutkinnon suorittaja osaa määrittää siemennysajankohdan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Kiimantarkkailu ja siemennyskelpoisuuden määrittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • määrittää siemennysajankohdan oikea-aikaisesti suhteessa eläimen kuntoon, kehitykseen, eläinlajiin, ikään ja rotuun • suorittaa kiimantarkkailun silmämääräisesti ja asiantuntevasti • käyttää tarvittaessa asiantuntevasti kiiman tunnistamiseen käytössä olevia mittareita ja apuvälineitä eläinlajikohtaisesti oikein • määrittää sopivan siemennysajankohdan tiinehtymisen saavuttamiseksi • ei siemennä tiinettä eikä sairasta eläintä.

NÄYTTÖTUTKINNON PERUSTEET**Tuotantoeläinten hoidon ja
hyvinvoinnin ammattitutkinto**

MÄÄRÄYS

Muutos

LIITE

22.5.2014

16/011/2014

Muuttaa Opetushallituksen
määräystä
18.6.2012 nro 31/011/2012

Tilan eläinten hedelmällisyyden arviointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">tulkitsee hedelmällisyyteen ja terveyteen liittyviä tunnuslukuja ja arvioi niiden perusteella eläinten hedelmällisyystilannettatunnistaa hedelmällisyyteen ja kiimakiertoon liittyvät tavallisimmat poikkeavuudetottaa tarvittaessa yhteyttä asiantuntijaanarvioi hedelmällisyyden vaikutukset tilan taloudelliseen tulokseen.
Tutkinnon suorittaja osaa siementää tuotantoeläimiä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Siemenen hankinta, käsitteleminen ja varastointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">hankkii siemenen, jonka alkuperä on eläinjalostustoimintaa määrittävien säädösten mukainenkäyttää jalostustavoitteen mukaista siemenannostakäsittelee siemenannosta teknisesti oikein niin, että se pysyy elävänävarastoi tuoreen ja/tai pakastesperman ohjeiden mukaisesti.
Siementäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">toimii rauhallisesti ja varmasti eläinsuojassaarvioi eläimen kiimaa ja siementää kiimassa olevan eläimen käsitellen sitä rauhallisesti ottamalla huomioon eläimen lajityypillisen käyttäytymisensiementää hygieenisesti hyvää työturvallisuutta ja ergonomiaa noudattaentunnistaa poikkeavuudet lisääntymiselimissä ja tarvittaessa kutsuu eläinlääkäriinsiementää eläinlajikohtaisesti oikealla siemennystekniikallahuolehtii, että siemennysvälineet ja suojavarusteet ovat siistissä ja asianmukaisessa paikassaottaa huomioon eläinsuojelulliset lähtökohdat.
Välineiden puhdistaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">puhdistaa siemennysvälineet jokaisen siemennyksen jälkeen huolellisestipuhdistaa suojavarusteet tarkoituksenmukaisin välinein ja puhdistusaineinvalitsee puhdistusaineen painottaen ympäristöystävällisyyttä.
Tietojen tallentaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">dokumentoi tehdyt toimenpiteet välittömästi eläinlajikohtaisten käytänteiden mukaisestinoudattaa keinosiemennystoimintaan liittyviä määräyksiä ja lainsäädäntöä.

Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia työvälineistään.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Siemennysvälineiden huoltaminen ja ylläpitäminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii siemennyksen työvälineiden kunnosta, hygieniasta, riittävydestä ja asianmukaisesta säilyttämisestä • toimii työsuojelunäkökohtien mukaisesti erityisesti nestemäisen typen osalta • hankkii ennakoivasti tarpeellisen määrän siemennysvälineitä • pitää siemensäiliön ja varastolistan yhdenmukaisina.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa siementämällä vähintään yhden tuotantoeläimen: nauta, sika, lammas tai vuohi. Ammattitaito osoitetaan siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Ammattitaito osoitetaan omalla tilalla tai tilalla, johon henkilö on palvelussuhteessa. Tutkintotilaisuutta voidaan täydentää prosessiin liittyvillä tutkinnon suorittajan tuottamilla dokumenteilla sekä haastattelujen ja keskustelujen, videoiden ja kuvien sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Tutkintotodistukseen lisätietojen kohtaan merkitään eläinlaji tai eläinlajit, jolla tutkinnon osa on suoritettu.

3.16 Turkiseläinten tilasiemennys

Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja kriteerit

Tutkinnon suorittaja osaa

- kehittää eläinainesta jalostuksen avulla
- määrittää siemennysajankohdan
- siementää turkiseläimiä
- huolehtia työvälineistään.

Ammattitaitovaatimukset	
Tutkinnon suorittaja osaa kehittää eläinainesta jalostuksen avulla.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Jalostusohjelman ja tilakohtaisen jalostussuunnitelman toteuttaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • noudattaa tilakohtaista jalostussuunnitelmaa • tekee tarpeita ja tavoitteita vastaavan siemennysuunnitelman • toimii perinnöllisten sairauksien karsimiseksi

	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa jalostusta eläinsuojelulliset ja eettiset näkökohdat huomioon ottaen toimii alaa koskevan lainsäädännön mukaisesti seuraa jalostustavoitteiden toteutumista ja muuttaa niitä tarpeen mukaan.
Tutkinnon suorittaja osaa määrittää siemennysajankohdan.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Siemennysajankohdan määrittäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> määrittää siemennysajankohdan oikea-aikaisesti suhteessa eläimen kuntoon, eläinlajiin, ikään ja rotuun määrittää siemennysajankohdan silmämääräisesti ja asiantuntevasti käyttää tarvittaessa asiantuntevasti kiiman tunnistamiseen käytössä olevia mittareita ja apuvälineitä määrittää sopivan siemennysajankohdan tiinehtymisen saavuttamiseksi.
Hedelmällisyyden arvioiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> tulkitsen eläinten hedelmällisyystunnuslukuja ja arvioi sen perusteella tilan hedelmällisyystilannetta arvioi hedelmällisyyden vaikutukset tilan taloudelliseen tulokseen tunnistaa hedelmällisyyteen ja kiimaan liittyvät poikkeavuudet ja tarvittaessa käyttää asiantuntija-apua.
Tutkinnon suorittaja osaa siementää turkiseläimiä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Siementäminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> käsittelee eläimiä rauhallisesti, varmaotteisesti ja yksilöllisesti kipua tai kärsimystä aiheuttamatta toimii rauhallisesti siemennesteen keräämisessä ja siemennestyössä noudattaa hyvää hygieniää ottaa urokselta siemennestettä teknisesti oikein, hyvää työturvallisuutta ja ergonomiää noudattaen ottaa siemennestettä tarvittavan määrän arvioi siemennesteen sopivuuden siemennykseen laimentaa ja säilyttää siemennesteen elävyyden turvaten siementää eläimen teknisesti ja eläimen hyvinvoinnin kannalta oikein sekä hyvää hygieniää, työturvallisuutta ja ergonomiää noudattaen ottaa huomioon eläinsuojelulliset lähtökohdat.

NÄYTTÖTUTKINNON PERUSTEET**Tuotantoeläinten hoidon ja
hyvinvoinnin ammattitutkinto**

MÄÄRÄYS

Muutos

LIITE

22.5.2014

16/011/2014

Muuttaa Opetushallituksen
määräystä
18.6.2012 nro 31/011/2012

Välineiden käyttäminen ja huoltaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• käyttää tarkoituksenmukaisia siemennysvälineitä• puhdistaa ja steriloi siemennysvälineet jokaisen siemennyksen jälkeen• huolehtii henkilökohtaisen suojavaatetuksen ja käsien puhtaudesta• säilyttää siemennysvälineet ja suojarusteet siistissä ja asianmukaisessa paikassa• ylläpitää toimitilojen puhtautta ja siisteyttä• valitsee puhdistusaineen painottaen ympäristöystävällisyyttä.
Siemennysten raportointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• kirjaa siemennykset ylös asianmukaisesti• noudattaa keinosiemennystoimintaan liittyviä määräyksiä ja lainsäädäntöä.
Tutkinnon suorittaja osaa huolehtia työvälineistään.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Siemennysvälineiden ylläpito	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• hankkii ennakoivasti tarpeellisen määrän siemennysvälineitä• huolehtii siemennysvälineiden ja suojausten asianmukaisesta säilyttämisestä• huolehtii siemennysvälineiden pesusta, steriloinnista ja käyttökuntoisuudesta.

Ammattitaidon osoittamistavat

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa keräämällä siementä ja siementämällä vähintään yhden ketun tai suomensupin. Ammattitaito osoitetaan siinä laajuudessa, että osaamisen voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia ja kriteerejä. Ammattitaito osoitetaan omalla tilalla tai tilalla, johon henkilö on palvelussuhteessa. Tutkintotilaisuutta voidaan täydentää prosessiin liittyvillä tutkinnon suorittajan tuottamilla dokumenteilla sekä haastattelujen ja keskustelujen, videoiden ja kuvien sekä tutkinnon suorittajan itsearvioinnin avulla.

Tutkintotodistukseen lisätietojen kohtaan merkitään eläinlaji tai eläinlajit, jolla tutkinnon osa on suoritettu.